

2. Práce pro jednoho nebo více zákazníků

Všichni podnikatelé bez zaměstnanců a zaměstnavatelé s počtem zaměstnanců nižším než 10 byli dotazováni, zda oni sami nebo jejich podnik pracuje pro jediného zákazníka či firmu. Celkem bylo osloveno 706,1 tis. osob, z nichž pouze malá část (celkem 17,4 tis.) odmítla odpověď nebo odpověď respondenta nebyla zjištěna. Odpověď na tuto otázku měla objasnit šíři vzájemných vazeb ekonomických subjektů. Výsledek AHM 2004 vypovídá o tom, že převážná část podnikatelů musí pravidelně usilovat o získání zákazníků, aby jim mohla poskytnout svůj výrobek nebo službu.

Výhradně pro jednoho zákazníka či firmu pracovalo pouze 86,0 tis. podnikatelů – z toho nejvíce ve stavebnictví (18,8 tis.), v obchodu, opravách motorových vozidel a spotřebního zboží (16,3 tis.) a ve zpracovatelském průmyslu (10,1 tis.). Ve skupině podnikatelů mužů je pořadí třech odvětví s nejvyššími počty pracujících pro jeden subjekt totožné s pořadím v celé skupině podnikatelů, ve skupině podnikatelek byl jejich počet vyšší kromě obchodu ještě v kategorii nemovitosti a pronájem, podnikatelské činnosti.

Klasifikace zaměstnání těchto podnikatelů pracujících pro jednoho zákazníka je v souladu s odvětvovou strukturou těchto osob. Nejvíce jich bylo zařazeno do hlavní třídy řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři (hlavně muži) a jako techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci (s relativně vysokým zastoupením žen).

Jak již bylo uvedeno, charakter práce části podnikatelů bez zaměstnanců se blíží postavení zaměstnanců. Tuto skutečnost je možné demonstrovat na vazbě mezi stupněm samostatnosti v rozhodování pracujících na vlastní účet s prací pouze pro jednoho zákazníka či firmu. Pouze menší část podnikatelů bez zaměstnanců pracujících pro jednoho zákazníka zcela samostatně rozhodovala o metodě a časovém rozvrhu své práce (30,6 tis. z 77,3 tis. těchto osob).

Tab 5 – Podnikatelé bez zaměstnanců pracující pro jednoho zákazníka či firmu podle stupně samostatnosti rozhodování o své práci

Stupeň samostatnosti	v tis.					
	Celkem		Muži		Ženy	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Celkem	77,3	100,0	54,8	100,0	22,5	100,0
z toho:						
Rozhoduje o metodách i o rozvrhu	30,6	39,6	19,8	36,1	10,9	48,3
Rozhoduje o metodách, ne o rozvrhu	15,5	20,0	12,5	22,8	3,0	13,3
Rozhoduje o rozvrhu, ne o metodách	10,8	14,0	6,3	11,4	4,6	20,3
Nerozhoduje o metodách a o rozvrhu	20,2	26,1	16,3	29,7	3,9	17,5